

18/2009. (XI. 20.) KvVM rendelet
a Tarcali Turzó-dűlő természetvédelmi terület létesítéséről

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 85. § (2) bekezdés 3. és 13. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a környezetvédelmi és vízügyi miniszter feladat- és hatásköréről szóló 165/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § b) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. § Védetté nyilvánítom Tarcali Turzó-dűlő természetvédelmi terület elnevezéssel a Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, Tarcal közigazgatási területén lévő, Tarcal 2149/7, 2150, 2151, 2153, 2154/1-3, 2158, 2161, 3993, 031/3 ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számú, összesen 10,74 hektár kiterjedésű területet.

2. § A védetté nyilvánítás célja a természetes lösz-lejtősztyep vegetáció, valamint a területen élő védett és fokozottan védett növény és állatfajok, különösen a gyapjas őszirózsa (*Aster oleifolius*), gyapjas csüdfű (*Astragalus dasyanthus*), szirti törpebagoly (*Apaustis rupicila*), zöldike (*Coeloglossum viride*) és a zefír boglárka (*Plebejus sephirus*) populációinak megőrzése.

3. § A védett természeti terület természetvédelmi kezelési tervét a melléklet tartalmazza.

4. § Ez a rendelet a kihirdetését követő 3. napon lép hatályba.

Melléklet a 18/2009. (XI. 20.) KvVM rendelethez

A Tarcali Turzó-dűlő természetvédelmi terület természetvédelmi kezelési terve

1. Természetvédelmi célkitűzések

- A tervezési terület természeti állapotának fenntartása.
- A tervezési területen élő fokozottan védett és védett természeti értékek - különösen a gyapjas őszirózsa (*Aster oleifolius*), gyapjas csüdfű (*Astragalus dasyanthus*), zöldike (*Coeloglossum viride*), szirti törpebagoly (*Apaustis rupicila*) és a zefír boglárkalepke (*Plebejus sephirus*) - populációinak megőrzése, és a számukra élőhelyül szolgáló sztyeprétek fenntartása.
- A természetes szerkezetű és fajösszetételű (idegenhonos fajok jelenlététől mentes) növénytakaróval fedett terület megőrzése, illetve kialakítása.
- A tervezési terület botanikai és zoológiai értékeinek széles körű feltárása, majd természetvédelmi helyzetük folyamatos figyelemmel kísérése.
- Természetvédelmi kezeléseket megalapozó, és azokat továbbfejlesztő kutatások beindítása.

2. Természetvédelmi stratégiák

- A természetközeli állapotban lévő sztyeprétek beavatkozás nélküli fenntartása.
- Cserjésedett sztyepréteken a cserjék visszaszorítása, a védett cserjefajok kímélete mellett.
- Idegenhonos fajok (pl. akác) eltávolítása a gyepterületről.
- A terület jelenlegi művelési ág szerinti használatának megtartása, a művelési ágtól eltérő gazdálkodás tilalma.
- A tervezési terület táji értékei védelmének biztosítása a tájkép-átalakítással járó tevékenységek teljes tiltásával.

- A tervezési terület botanikai és zoológiai értékei széles körű feltárása.
- A tervezési terület oktatási és bemutatási célú hasznosításának korlátozása.
- A tervezési területen élő és táplálkozó élőlények zavartalanságának biztosítása érdekében a tömegsport- rendezvények megtiltása.

3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások

3.1. Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1.1. Fajok védelme

- A fokozottan védett fajok kímélete érdekében a cserjeirtás és az idegenhonos fafajok eltávolítása vegetációs időszakon kívül (december 1. és február 28. között) végezhető.

3.1.2. Táj- és kultúrtörténeti értékek

- Minden tevékenység, amely a tájkép átalakításával jár, tilos.

3.1.3. Látogatás

- A tervezési terület a földutakon gyalogosan szabadon látogatható, de nagyobb, 20 főt meghaladó csoportok látogatásának útvonalát egyeztetni kell a természetvédelmi kezelővel.
- Gépjárművel a 3993 helyrajzi számú út a 3994/1 helyrajzi számú út betorkolásától az 531. számú kiszögelési pontig használható.
- A tervezési terület idegenforgalmi, üdülési és rekreációs célokat nem szolgálhat, ilyen jellegű tevékenység nem megengedett.

3.1.4. Oktatás és bemutatás

- A tervezési terület oktatási és bemutatási célú hasznosítása csak korlátozottan lehetséges.

3.1.5. Kutatás, vizsgálatok

- Kutatás a területen korlátozottan, a természetvédelmi hatóság engedélyével, valamint a tulajdonos hozzájárulásával, a terület természetvédelmi kezeléséért felelős Aggteleki Nemzeti Park Igazgatósággal egyeztetett módon, részletes kutatási terv benyújtásával történhet.

3.1.6. Terület- és földhasználat

- A tervezési területen új építmény, épület elhelyezése - különös tekintettel egyes nyomvonalas létesítményekre (út, légvezeték, földkábel, közművek) - tilos.
- A tervezési területen jogszerű gazdálkodást, munkavégzést folytatók számára - tevékenységük elvégzése érdekében - biztosítani kell a belépést.
- Fokozottan védett és védett fajokat tartalmazó sztyeprétek - művelési ágtól függetlenül - gyepeként tartandók fenn, azokat beszántani, szőlővel, gyümölcsössel betelepíteni tilos.
- A tervezési területen vadászati és vadgazdálkodási létesítmény (így különösen magasles, szóró, sózó) elhelyezése - hordozható magasles kivételével - tilos.
- A tervezési területen tilos a vadetetés.
- Vadászat cserkeléssel, hajtással és lesvadászattal végezhető.
- A tervezési területen mesterséges vadkibocsátás, zárttéri vadtartás tilos.
- Amennyiben a tervezési területen végzett bármilyen földmunka során régészeti leletek kerülnek elő, vagy ennek gyanúja fölmerül, a munka felelős vezetője köteles a felszín bolygatását

azonnal abbahagyni, a területileg illetékes múzeumot haladéktalanul értesíteni, a területet és a talált leletet a felelős őrzés szabályai szerint őrizni és a múzeum képviselőjének átadni.

3.1.7. Természetvédelmi infrastruktúra

- Oktatást és bemutatást szolgáló infrastruktúra fejlesztése csak a tájékoztató táblák kihelyezésére korlátozódhat.

3.2. Művelési ághoz köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.2.1. Gyeppek kezelése

- A természetes gyeppek, kopárok beavatkozás nélkül tartandók fenn, ez alól kivételt képez az özönnövények és a cserjék eltávolítása.

- A gyepben megjelenő idegenhonos és invazív fajok (akác) szórványosan előforduló egyedeit el kell távolítani a gyep területéről. Mivel az a tevékenység fásításban történő fakitermelésnek minősül, az erdészeti hatóságnak be kell jelenteni.

- A gyeppek cserjésedését szelektív, a védett cserjefajokat kímélő kézi cserjeirtással kell visszaszorítani, vegetációs időszakon kívül (december 1.-február 28. között).

3.2.2. Szőlők, gyümölcsösök kezelése

- A tervezési területen található, jelenleg művelés alatt álló szőlők a jelenlegi gyakorlatnak megfelelően - beleértve a jelenlegi vegyszerhasználatot és a feromoncsapdázást - továbbra is művelhetők.